

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการติดตามผลการฝึกอบรมถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับและการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เข้ารับการอบรม หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 ระหว่างวันที่ 5 กุมภาพันธ์ - 19 มีนาคม 2545

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับของผู้ที่ผ่านการฝึกอบรม หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาถึงระดับความคิดเห็นในการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษากรุงเทพมหานคร ไปใช้ในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับกับการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ผ่านการฝึกอบรม โดยพิจารณาตามปัจจัยพื้นฐานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือผู้ที่ผ่านการฝึกอบรม หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 ระหว่างวันที่ 5 กุมภาพันธ์ - 19 มีนาคม 2545 จำนวนทั้งสิ้น 84 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้ที่ผ่านการฝึกอบรม หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 ระหว่างวันที่ 5 กุมภาพันธ์ - 19 มีนาคม 2545 จำนวนทั้งสิ้น 70 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำการวิจัยได้สร้างขึ้น โดยทำการวิเคราะห์หลักสูตร ทั้งวัตถุประสงค์ เนื้อหา ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 6 หมวด โดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน (ตามรายชื่อในภาคผนวก) ทำการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามแล้วจึงนำมาแก้ไข แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา อายุราชการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นชนิดเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับและระดับความคิดเห็นในการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมของผู้ที่ผ่านการฝึกอบรม หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ทำการวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

1. ทำหนังสือขออนุญาตส่งแบบสอบถามจากโครงการบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏธนบุรี ถึงสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากร
2. ส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่าง ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนและให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนผู้ดำเนินการวิจัยทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

หาค่าร้อยละ

หาค่าเฉลี่ย

หาค่า $t - test$

หาค่า $F - test$

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ

1. ผู้เข้ารับการอบรม เป็นเพศหญิงร้อยละ 57.69 เพศชายร้อยละ 42.31 มีอายุอยู่ระหว่าง 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.31 วุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีร้อยละ 53.85 เป็นผู้ที่จบการศึกษาในสาขาอื่นคิดเป็นร้อยละ 53.85 มีอายุราชการในระดับที่มากกว่า 21 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.54

2. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยพิจารณาตามหมวดพบว่า

หมวดการบริหารงานในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.83 โดยมีหัวข้อการบริหารงานบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดของหมวด หัวข้อนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา และหัวข้อการวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของหมวด

หมวดพฤติกรรมกรรมการบริหาร และหมวดการเสริมสร้างทัศนคติบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ 3.82 โดยมีหัวข้อการบริหารสถานศึกษา และหัวข้อคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของหมวด หัวข้อการนำเสนอผลงานของผู้บริหาร และหัวข้อการพูดแบบนักบริหารมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของหมวด

หมวดวิสัยทัศน์ของนักบริหารมีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ 3.80 หัวข้อวิสัยทัศน์ของนักบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของหมวด และหัวข้อบทบาทของสถานศึกษาในการอนุรักษ์พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของหมวด

หมวดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ 3.72 หัวข้อกิจกรรมพัฒนาทีมงานเพื่อพัฒนาคุณภาพงาน โดยมีหัวข้อกิจกรรม AIC และหัวข้อการพัฒนาทักษะการคิดอย่าง

สร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของหมวด และหัวข้อการวิจัยอย่างมีเหตุผลในการบริหารงานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของหมวด

หมวดความรู้ทั่วไป เป็นหมวดที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดของการฝึกอบรม คือ 3.69 โดยมีหัวข้อหน้าที่และบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของหมวด และหัวข้อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540 มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของหมวด

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยพิจารณาตามหมวดพบว่า

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยพิจารณาตามหมวดพบว่า

หมวดการบริหารงานในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.94 โดยมีหัวข้อการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของหมวด หัวข้อการวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของหมวด

หมวดพฤติกรรมกรรมการบริหาร และหมวดวิสัยทัศน์ของนักบริหาร มีค่าเฉลี่ยรองลงมา โดยมีค่าเฉลี่ย 3.92 ซึ่งมีหัวข้อภาวะผู้นำและหัวข้อคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของหมวด หัวข้อการฝึกค้นคว้าทางวิชาการและหัวข้อการนำเสนอผลงานของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของหมวด

หมวดความรู้ทั่วไปมีค่าเฉลี่ยรองลงมา โดยมีค่าเฉลี่ย 3.87 หัวข้อหน้าที่และบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุดของหมวด หัวข้อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540 มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของหมวด

หมวดการเสริมสร้างทัศนคติบุคลิกภาพรองลงมา มีค่าเฉลี่ย 3.86 หัวข้อคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด หัวข้อการทดสอบและพัฒนาสมรรถภาพร่างกาย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของหมวด

หมวดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นหมวดที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของการฝึกอบรม โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.71 หัวข้อประสบการณ์ในการบริหารงานและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและหัวข้อการพัฒนาสมรรถภาพและทักษะในการบริหารงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของหมวด หัวข้อกิจกรรมพัฒนาทีมงานเพื่อพัฒนาคุณภาพงาน โดยกิจกรรม AIC มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของหมวด

3. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความรู้ที่ได้รับและการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่โดยพิจารณาจากปัจจัยพื้นฐานพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในเรื่องของ เพศ อายุ ผู้ผ่านการฝึกอบรม ระดับความรู้ และอายุราชการ

อภิปรายผล

จากการติดตามผลการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการอบรม หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 ระหว่างวันที่ 5 กุมภาพันธ์-19 มีนาคม 2545 โดยทำการติดตามผลหลังจากจบการฝึกอบรมแล้ว 1 ปี เพื่อศึกษา

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้รับและการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยรวมแล้วอยู่ในระดับมาก ซึ่งพบว่า ผู้บริหารสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง จึงเห็นความสำคัญของการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในครั้งนี้เป็นผู้ที่ถูกเตรียมเพื่อที่จะเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคต เมื่อได้เข้ารับการฝึกอบรมจึงมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ หมวดการบริหารงานในโรงเรียนเป็นหมวดที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้เพราะหัวข้อการอบรมในหมวดนี้มีความเกี่ยวข้องกับผู้บริหารโดยตรง ซึ่งผู้บริหารมีความตระหนักถึงภาระงานในหน้าที่ที่จะต้องดำเนินต่อไปจึงให้ความสนใจเป็นอย่างมาก และผู้จัดทำหลักสูตรได้จัดเวลาในการอบรมหมวดนี้ไว้มากกว่าหมวดอื่น ๆ จึงทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ในระดับที่สูง หมวดที่ได้รับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของการฝึกอบรมคือหมวดความรู้ทั่วไป หัวข้อการฝึกอบรมในหมวดนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับนโยบายและกฎหมายเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผู้บริหารยังไม่เห็นความสำคัญหรือคิดว่าเป็นเรื่องไกลตัวและขาดความตระหนักในการที่จะนำความรู้ในด้านนี้มาปรับใช้ในการบริหารงาน รวมทั้งระยะเวลาที่จัดการฝึกอบรมมีค่อนข้างน้อยจึงทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้ความสนใจน้อย

ระดับการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่พบว่าหมวดการบริหารงานในโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้เพราะหัวข้อการอบรมในหมวดนี้มีความเกี่ยวข้องกับผู้บริหารโดยตรง เป็นหัวข้อที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารงานประจำอยู่แล้ว และผู้บริหารสามารถที่จะนำความรู้ และประสบการณ์จากการฝึกอบรมนี้ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างแท้จริงจึงทำให้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ในระดับมาก หมวดที่ได้รับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของการฝึกอบรมคือหมวดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หัวข้อการฝึกอบรมในหมวดนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนาความคิด การวิจัยผลงานและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การพัฒนาสมรรถภาพการบริหารงาน ซึ่งผู้บริหารยังไม่เห็นความสำคัญมากนักทั้งนี้อาจมาจากผู้บริหารยังมีทักษะในด้านนี้น้อย รวมทั้งใช้เวลาในการบริหารงานมากจึงไม่ให้ความสำคัญ

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับและการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยพิจารณาจากปัจจัยพื้นฐาน ของผู้ผ่านการฝึกอบรม ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และอายุราชการ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

จากผลการวิจัยในครั้งนี้เพื่อเป็นข้อพิจารณา อาจเพิ่มรายละเอียดของ หัวข้อบางหัวข้อ ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเห็นว่าได้รับความรู้น้อย แต่ต้องนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ในระดับมาก เช่น หัวข้อการบริหารเชิงกลยุทธ์ หัวข้อการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน และ หัวข้อที่มีความเกี่ยวข้องกับกฎหมาย สำหรับการจัดทำหลักสูตรหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา กรุงเทพมหานครในครั้งต่อไป

ผลการวิจัยเนื้อหาการฝึกอบรมรายวิชา โดยรวมมีค่าเฉลี่ย มีระดับความคิดเห็นถึงความรู้อันที่ได้รับและการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน ระดับ มาก คงมีบางรายวิชาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมาก คือวิชากฎหมายสิทธิเด็ก พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540 ในหมวด ความรู้ทั่วไป วิชาการทดสอบและพัฒนาสมรรถภาพร่างกาย ในหมวดการเสริมสร้างทัศนคติและบุคลิกภาพ จากการศึกษาจะพบว่าหัวข้อการฝึกอบรมที่เป็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายต่าง ๆ จะมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งระดับความคิดเห็นถึงความรู้อันที่ได้รับ และการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเนื้อหาในส่วนนี้มีความสำคัญ โดยเฉพาะต่อไปจะใช้ระบบการบริหารงาน แบบ SBM ซึ่งต้องสัมพันธ์กับกฎหมาย หลักสูตร อาจต้องเพิ่มเนื้อหาในส่วนนี้ และให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตระหนักถึงความสำคัญในการนำไปใช้ ผู้จัดการฝึกอบรมควรที่จะจัดกิจกรรมหรือแนวทางในการฝึกอบรมที่จะส่งผลให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เห็นถึง ความสำคัญและสามารถที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้

เพื่อการศึกษาคืบต่อไป

1. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการติดตามระดับความคิดเห็นถึงความรู้อันที่ได้รับและการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจทำในรูปแบบของการประเมินโครงการฝึกอบรม
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรม เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างของระดับความรู้ที่ได้รับ
3. ควรทำการวัดระดับความรู้ของผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรมทันทีและทำการติดตามผลการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นระยะ ๆ
4. ควรทำการศึกษาความต้องการของผู้บริหารในการพัฒนาตนเองแต่ละด้านและประเมินศักยภาพการบริหารการศึกษาของผู้บริหาร เพื่อจัดทำหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป